

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

А.І. Кудряшов

«05» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня освіти магістр
на основі НРК6 та НРК7

Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма

05 «Соціальні та поведінкові науки»
051 Економіка
Економіка підприємства

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
1. Вимоги до рівня підготовки вступників.....	4
2. Зміст фахового вступного випробування у розрізі дисциплін.....	5
3. Критерії оцінювання фахового вступного випробування.....	10
4. Порядок проведення фахового вступного випробування.....	11
Рекомендована література.....	12
ДОДАТКИ	
ДОДАТОК А Зразок «Екзаменаційний білет».....	15

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти, освітнього ступеня бакалавра - 6 рівень НРК (далі - НРК6), освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) - 7 рівень НРК (далі - НРК7)).

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 або НРК7, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю 051 Економіка (освітня програма Економіка підприємства) можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра, магістра (спеціаліста) з відповідної або іншої спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на здобутих раніш ступенів освіти бакалавр, магістр; освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, наказом ректора ДБТУ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року №1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією за програмою, затвердженою ректором ДБТУ.

Програма фахового вступного випробування складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за освітньо-професійною програмою магістр за спеціальністю 051 Економіка та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю 051 Економіка.

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю 051 Економіка.

Мета вступного фахового випробування полягає в комплексній перевірці знань вступників, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем магістр на спеціальність 051 Економіка та допуску до участі у конкурсному відборі.

Умови проведення вступних випробувань. Фахові вступні випробування проводяться в усній формі, у вигляді іспиту очно або дистанційно. Іспит в усній формі проводиться не менше, ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова фахової комісії згідно з розкладом у день іспиту. Під час складання іспиту очно члени комісії

відмічають правильність відповідей в аркуші усної відповіді, який по закінченні іспиту підписується вступником та членами відповідної комісії. Складання іспиту у дистанційній формі відбувається із застосуванням платформ Zoom (Google Meet). Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До проходження фахового вступного випробування допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за освітніми ступенями бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста й отримали диплом за відповідною або іншою спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- термінологію, що стосується основних понять за фахом;
- теоретичні основи та закономірності функціонування економіки;
- принципи організації та співвідношення економічної діяльності суспільства на макро- і мікрорівнях;
- технології й механізм державного управління економікою;
- напрями розвитку світової та вітчизняної економіки;
- методики створення й використання моделей прогнозування соціально-економічних явищ.

Вступник повинен вміти:

- вільно володіти термінологією за фахом;
- застосовувати методики макро- і мікроекономічного прогнозування, використовувати комп'ютерні технології у виробничій, науковій та управлінській діяльності для обробки економічної інформації;
- описувати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
- розробляти та використовувати економічні інструменти для діагностики фінансово-економічної діяльності різних суб'єктів господарювання;
- використовувати нормативні та правові акти, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання.
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо формування інноваційно-інвестиційної стратегії підприємства.

2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю 051 Економіка містить основні питання за наступними темами:

1. ДИСЦИПЛІНА «ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА»

1. Сучасні теоретичні концепції потенціалу підприємства.
2. Концепція удосконалення управління потенціалом підприємства (на прикладі окремого підприємства, організації, корпорації).
3. Сучасні тенденції формування та оптимізації структури потенціалу підприємства.
4. Галузеві та регіональні фактори та особливості формування і використання потенціалу підприємства (на прикладі окремих галузей економіки).
5. Вартісна концепція потенціалу підприємства та проблеми відтворення потенціалу підприємства.
6. Ринковий потенціал підприємства.
7. Аналіз та оцінка економічного потенціалу діючого підприємства.
8. Інформаційне забезпечення управління потенціалом підприємства.
9. Управління виробничим потенціалом підприємства.
10. Управління фінансовим потенціалом підприємства.
11. Теорія управління потенціалом на основі динамічних здатностей підприємства.
12. Формування стратегічного потенціалу підприємства в умовах нестабільності та ризику.
13. Управління маркетинговим потенціалом підприємства.
14. Управління науково-технічним потенціалом підприємства.
15. Удосконалення управлінського потенціалу підприємства.
16. Корпоративна культура підприємства як важливий аспект управління потенціалом підприємства.
17. Проблеми розробки та впровадження автоматизованих інформаційних систем управління потенціалом підприємства.
18. Урахування змін зовнішнього середовища підприємства як важливий чинник підвищення конкурентоспроможності потенціалу.
19. Управління потенціалом нематеріальних активів підприємства.
20. Зарубіжна практика управління потенціалом персоналу підприємства та можливості її адаптації до вітчизняних умов.
21. Методи стимулювання раціонального використання трудового потенціалу підприємства.
22. Проблеми антикризового розвитку підприємства та формування потенціалу протидії кризовим процесам.
23. Проблеми попереднього діагностування і попередження кризових

ситуацій на підприємстві.

24. Використання потенціалу реструктуризації та диверсифікації виробництва в контексті антикризового управління підприємством.

25. Парето-оптимальне становище потенціалу підприємства.

26. Проблеми формування і використання інвестиційного потенціалу підприємства.

27. Проблеми поліпшення використання оперативно-фінансового потенціалу підприємства.

28. Проблеми інноваційного відтворення та проектування систем управління потенціалом підприємства.

29. Зарубіжний та вітчизняний досвід розробки систем підтримки прийняття управлінських рішень щодо управління потенціалом підприємства.

30. Проблеми розвитку та використання потенціалу організаційних структур управління підприємствами.

2. ДИСЦИПЛІНА «ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

1. Значення планування і контролю на підприємстві в умовах ринку.

2. Основні принципи та методи планування.

3. Сутність системи планування згідно з теорією систем.

4. Класифікаційні ознаки та різновиди планів на підприємстві.

5. План збуту продукції, поняття, основні вихідні дані формування плану, необхідність маркетингових досліджень.

6. Аналіз і планування асортиментних портфелів із допомогою різних моделей.

7. Обґрунтування і контроль обсягу збуту продукції.

8. Характеристика виробничої програми і вихідних даних для її планування.

9. Планування товарної, валової, реалізованої і чистої продукції: їх характеристика, склад, розрахунки.

10. Характеристика оперативно-календарного планування і контролю.

11. Особливості та головне завдання оперативно-календарного планування і контролю на підприємствах масового типу виробництва та серійному виробництві.

12. Методи розрахунку потреби в матеріальних ресурсах для основного виробництва.

13. Склад та класифікація запасів.

14. Поняття, мета та етапи визначення потужності підприємства.

15. Методики розрахунку виробничої потужності на підприємствах і в підрозділах різних типів виробництва.

16. Місце персоналу у потенціалі підприємства.

17. Задачі планування і контролю продуктивності праці.

18. Задачі планування і контролю оплати праці.

19. Особливості функціонування підрозділів виробничої інфраструктури.

20. Методи планування і контролю потреб в інструментах у різних типах виробництва.
21. Мета та завдання розробки плану із собівартості продукції.
22. Послідовність розрахунку планової собівартості.
23. Методика розрахунку статей прямих витрат (прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці).
24. Визначення обсягів фінансових ресурсів і джерел їхнього надходження.
25. Планування валового і чистого прибутку, їхня характеристика і послідовність розрахунку.
26. Загальна характеристика, завдання та склад планових робіт зі створення, підготовки виробництва і освоєння нової продукції.
27. Особливості планування і контролю собівартості нових виробів на етапах їхньої розробки і освоєння.
28. Поняття сіткових методів і моделей, їхня термінологія.
29. Зміст, завдання та послідовність розробки плану організаційно-технічного розвитку підприємства.
30. Економічне обґрунтування організаційно-технічних заходів.
31. Принципи та функції бізнес-плану.
32. Загальна характеристика основних розділів бізнес-плану.

3. ДИСЦИПЛІНА «ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ І ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ»

1. Економічна, організаційна, соціальна, правова та технологічна сутність рішень.
2. Вимоги до господарських рішень та умови їх досягнення.
3. Форми вираження та реалізації господарських рішень, їхні сполучення.
4. Процес прийняття рішень як комплекс процесів інтелектуальної діяльності, організації та науково обґрунтованих технологій.
5. Елементи процесу прийняття рішень.
6. Технологія вироблення і реалізації господарських рішень.
7. Методи розробки господарських рішень.
8. Формальні та неформальні аспекти обґрунтування господарських рішень.
9. Сутність і принципи аналізу господарських рішень.
10. Методи і завдання оцінки рішень.
11. Невизначеність як об'єктивна властивість процесу прийняття господарських рішень.
12. Теорія ігор. Стратегічні та статистичні ігри.
13. Визначення економічного ризику, сутність понять «економічний ризик», «підприємницький ризик», «господарський ризик».
14. Зовнішні та внутрішні фактори економічного ризику.
15. Класифікація видів підприємницького ризику.
16. Основні поняття прийняття рішень в умовах ризику.

17. Характеристика та елементи інформаційної ситуації.
18. Характеристика функції корисності, її зміст, основні поняття та елементи.
19. Використання теорії корисності при прийнятті рішень.
20. Методи якісного аналізу ризику.
21. Переваги кількісного аналізу ризику.
22. Розрахунково-аналітичні методи оцінки ризику.
23. Використання дерева рішень для розробки оптимального алгоритму дій з урахуванням їх результативності і ризику.
24. Особливості застосування економічних залежностей, що є основою розрахунку ефектів операційного, фінансового та сукупного левериджів для оцінки ризику.
25. Інвестиційні та фінансові рішення у системі господарських рішень.
26. Дохідність і ризик як головні критерії ефективності прийняття інвестиційних рішень.
27. Застосування теорії портфеля під час прийняття фінансових рішень за умов ризику.
28. Сутність та технологія ризик-менеджменту.
29. Етапи процесу управління ризиками господарської діяльності підприємства.
30. Характеристика системи методів зниження та попередження економічного ризику.
31. Зовнішнє страхування у системі економічних методів управління ризиком.

4. ДИСЦИПЛІНА «ПРОЕКТНИЙ АНАЛІЗ»

1. Сутність проектного аналізу та його місце в інвестиційному менеджменті.
2. Сутність та розрахунок фінансового левериджу.
3. Сутність й основні принципи інвестиційної стратегії.
4. Методи аналізу й оцінки інвестиційного ризику в проектному аналізі.
5. Сутність, ознаки та мета проекту. Його відмінність від плану та програми.
6. Характеристика основних етапів розробки стратегії формування інвестиційних ресурсів.
7. Види проектів та їх основні класифікаційні ознаки.
8. Передінвестиційна фаза проекту: ідентифікація, розробка.
9. Характеристика показників ефективності проектів: внутрішня норма дохідності.
10. Інвестиційна фаза проекту.
11. Характеристика показників ефективності проектів: чиста приведеної вартості.
12. Експлуатаційна фаза проекту.
13. Поняття та характеристика життєвого циклу проекту.

14. Сутність альтернативної вартості та альтернативних витрат.
15. Точка беззбитковості: сутність та методи розрахунку.
16. Складання альтернативних рішень.
17. Мета та сутність маркетингових досліджень.
18. Екологічний аналіз. Його мета і сутність.
19. Характеристика показників ефективності проектів: індекс дохідності.
20. Економічний аналіз проекту: його сутність.
21. Характеристика теперішньої та майбутньої вартості грошей.
22. Фінансовий аналіз проекту: його сутність та необхідність.
23. Концепція зміни вартості грошей у часі. Характеристика основних чинників, що впливають на зміну вартості грошей.
24. Сутність дисконтування та компаундування. Методика розрахунку.
25. Соціальний аналіз: сутність, мета, завдання.
26. Необхідність та засоби урахування впливу інфляції на результати оцінки інвестиційних проектів.
27. Характеристика номінальної величини грошових потоків. Методика розрахунку.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Оцінювання знань, вмінь та навичок вступників з дисциплін здійснюється комплексно у формі письмового тестування. Перевірці підлягають знання, вміння та навички з дисциплін, які необхідні для подальшого опанування фахових дисциплін підготовки магістра. Вступний екзамен проводиться письмово. Тривалість вступного екзамену - 2 години.

Вступні фахові випробування для вступників ступеня магістр передбачають відповіді на тести. Кожне тестове завдання 1-25 має чотири варіанти відповіді (а, б, в, г), з яких лише одна правильна. Кожне правильно виконане завдання оцінюється 8 балами. Максимальна кількість балів за всі вірно виконані завдання 200 балів.

Письмові відповіді зі вступного випробування оцінюються за такими критеріями:

180-200 балів – абітурієнт дав правильну й вичерпну відповідь на поставлені запитання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ, вірно розв'язав задачі.

140-179 балів – абітурієнт загалом відповідав на поставлене запитання, але помилився у використанні понятійного апарату, показав задовільні знання літературних джерел. Припустився несуттєвої помилки у розв'язанні розрахункового тесту.

100-139 балів – абітурієнт надав невірну відповідь на більш ніж 30% тестів, показав задовільне знання нормативних джерел.

0-99 балів – абітурієнт дав неправильну відповідь на тести, показав незадовільні знання понятійного апарату і нормативних джерел чи взагалі нічого не відповів. Вступні випробування абітурієнт не пройшов.

У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Особи, які без поважних причин не з'явились на вступні випробування у зазначений за розкладом час до участі в конкурсі не допускаються.

Апеляційна заява на результат фахових вступних випробувань подається до приймальної комісії ДБТУ не пізніше наступного робочого дня після дня оголошення оцінки з письмового випробування. Порядок розгляду апеляцій встановлюється приймальною комісією.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного іспиту очно або дистанційно. Для проведення вступного випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного випробування ухвалюється рішенням приймальної (відбіркової) комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного випробування головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Фахове вступне випробування проводиться у строки, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспиті вступник повинен пред'явити, який посвідчує особу (паспорт громадянина України у вигляді книжечки, ID-картка), при пред'явленні якого він завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахового вступного випробування. Тривалість іспиту – до 2 астрономічних годин. Користуватися при підготовці друкованими, електронними або іншими інформаційними засобами забороняється.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформляється і передається до приймальної комісії в день складання фахового вступного випробування.

РОЗРОБНИК:

Д-р екон. наук, професор,
професор кафедри економіки та бізнесу

Зубков С.О.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Краснокутська, Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. / Н. С. Краснокутська. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
2. Федонін, О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб./О.С.Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2004. – 316 с.
3. Краснокутська, Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : конспект лекцій в структурно-логічних схемах / Н. С. Краснокутська. – Х.: ХДУХТ, 2005. – 92 с.
4. Краснокутська Н. С. Потенціал і розвиток підприємства : практикум / Н. С. Краснокутська. – Харків : ХДУХТ, 2006. – 152 с.
5. Тарасюк, Г. М. Планування діяльності підприємства : навч. посібник / Г. М. Тарасюк, Л. І. Шваб. – К.: Лібра, 2008. – 368 с.
6. Іванова, В. В. Планування і контроль на підприємстві : навч. посібник / Іванова В.В. – Сумы: Ун-тетская книга, 2011. – 443 с.
7. Максимова, В.Ф. Контроль в управлінні економічними процесами на підприємстві : навч. посібник / В. Ф. Максимова. – К.: Лібра, 2008. – 190 с.
8. Филипченко, О. М. Планування діяльності підприємства [Текст] / конспект лекцій у структурно логічних схемах / О.М. Филипченко. – Харків: ХДУХТ, 2005. – 165 с.
9. Филипченко, О.М. Планування і контроль на підприємстві : навч. посібник / О.М. Филипченко, В.А. Гросул. – Харків: ХДУХТ, 2011. – 325 с.
10. Кузьмін, О.Є. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посібник / О.Є. Кузьмін, Г.Л. Вербицька, О.Г. Мельник. - Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2008. - 212 с.
11. Лук'янова, В.В. Економічний ризик : навч. посібник / В.В. Лук'янова, Т.В. Головач. - Київ: Академвидав, 2007. - 462 с.
12. Шегда, А.В. Ризики в підприємстві: оцінювання та управління : навч. посібник / А.В. Шегда, М.В. Голованенко. – К.: Знання, 2008. - 271 с.
13. Бардиш, Г. О. Проектний аналіз : підручник / Г. О. Бардиш; Національний банк України; Львівський банківський ін-т. – 2. вид., стер. – К. : Знання, 2006. – 416с.
14. Верба, В. А. Проектний аналіз: слайд-курс : навч. посіб. / В. А. Верба, О. М. Гребешкова ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – К. : КНЕУ, 2006. – 236с.
15. Митяй, О. В. Проектний аналіз : навч. посіб. / О. В. Митяй. – К. : Знання, 2011. – 311 с.
16. Чорна, М. В. Проектний аналіз : консп. лекцій / М. В. Чорна, С. О. Зубков, Р. М. Бугріменко. – Харків : ХДУХТ, 2011. – 100 с.
17. Чорна, М. В. Проектний аналіз : навч. посіб. / М. В. Чорна. – Харків : Консум, 2003. – 176 с.

ДОДАТКИ

Зразок «Екзаменаційний білет»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
в.о. ректора ДБТУ

Голова фахової атестаційної комісії

_____ А.І. Кудряшов

_____ проф. С.О. Зубков

« » _____ 2023 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____**фахового вступного іспиту**Ступінь освіти магістрСпеціальність 051 ЕкономікаОсвітня програма Економіка підприємства

Кожне тестове завдання 1-25 має чотири варіанти відповіді, позначених літерами а, б, в, г, з яких лише одна правильна. Оберіть правильну, на Вашу думку, відповідь та обведіть її літеру кружком. Кожне правильно виконане завдання оцінюється 8 балами. Максимальна кількість балів за всі вірно виконані завдання 200 балів.

1. В економічному аспекті підприємство становить:

а) техніко-технологічний комплекс, систему робочих машин і механізмів, дібраних пропорційно до кількості й потужності згідно з видами продукції (робіт, послуг), що випускаються;

б) первинну ланку промисловості, виробничу одиницю економіки країни з певною внутрішньою структурою, зовнішнім оточенням, закономірностями функціонування та розвитку;

в) виокремлену ланку промисловості, що визначається певною господарською, фінансовою, економічною самостійністю;

г) складну динамічну систему, яка характеризується великим обсягом, інтенсивністю та різноспрямованістю інформаційних зв'язків між підсистемами й елементами, а також зовнішнім оточенням.

2. Адаптивність виробничої системи забезпечується завдяки:

а) збільшенню кількості підрозділів усередині підприємства з одночасним зменшенням їх розмірів;

б) збереженню стабільної базової форми організаційної структури, основу якої становлять невеликі самостійні в господарському розумінні вузькоспеціалізовані підрозділи;

в) створенню характерних для малих підрозділів якостей, а саме:

інноваційності, керованості, наявності підприємницьких рис;

г) усі попередні відповіді правильні.

3. Консорціум - це:

а) договірне об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності, що не має права втручатися у виробничу і комерційну діяльність будь-якого з його учасників;

б) статутне об'єднання підприємств промисловості, наукових організацій, транспорту, банків, торгівлі і т. ін. на основі повної фінансової залежності від одного чи групи підприємців;

в) договірне об'єднання, створене на основі об'єднання виробничих, наукових і комерційних інтересів з делегуванням окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників;

г) тимчасове статутне об'єднання промислового і банківського капіталу для досягнення загальної мети.

4. Під впливом форм якого зносу основні фонди стають застарілими за своїми технічними характеристиками і економічній ефективності?

а) фізичного;

б) морального.

5. Прискорення оборотності оборотних коштів за інших рівних умов:

а) спричинить зростання загальної рентабельності;

б) спричинить зменшення рівня рентабельності;

в) не зробить впливу на рентабельність.

6. За характером участі в господарській діяльності підприємства персонал підрозділяється на:

а) виробничий і невиробничий;

б) робітників, службовців, спеціалістів, керівників;

в) висококваліфікований, кваліфікований, малокваліфікований, некваліфікований;

г) усі відповіді правильні.

7. Укажіть який з перерахованих методів не використовується під час планування чисельності промислово-виробничого персоналу підприємства:

а) коригування базової чисельності;

б) розрахунків на основі повної трудомісткості виготовлення продукції;

в) підсумовування;

г) розрахунків на основі норм оплати праці.

8. Встановлення розцінки відразу за весь обсяг робіт з встановленням терміну його виконання є характерним для системи оплати праці:

а) непрямої відрядної;

б) прямої погодинної;

в) акордної;

г) відрядно-прогресивної.

9. Які витрати не включають до собівартості продукції, виробленої на промисловому підприємстві:

- а) вартість палива та енергії на виробництво продукції;
- б) вартість сировини та допоміжних матеріалів;
- в) витрати зі збуту продукції;
- г) витрати на утримання та експлуатацію обладнання.

10. Прибуток від операційної діяльності – це:

- а) виручка від підприємницької діяльності за вирахуванням матеріальних і прирівняних до них витрат;
- б) грошове вираження вартості товару;
- в) різниця між обсягом реалізованої продукції у вартісному виразі (без ПДВ та акцизу) та її повною собівартістю;
- г) чистий прибуток підприємства.

11. Нормативний метод планування передбачає розрахунок планових показників на основі:

- а) прогресивних норм використання ресурсів з урахуванням зміни цих норм у плановому періоді;
- б) середніх норм використання ресурсів у плановому періоді;
- в) норм використання матеріальних ресурсів на одиницю продукції;
- г) середньогалузевих норм використання ресурсів.

12. Виробнича програма підрозділів підприємства обґрунтовується:

- а) виробничою потужністю;
- б) трудовими ресурсами;
- в) матеріальними ресурсами;
- г) усі попередні відповіді правильні.

13. «Чисті активи» підприємства дорівнюють:

- а) підсумкові аналітичного балансу підприємства;
- б) усім активам підприємства;
- в) частині активів, що залишаються після розрахунків з усіма кредиторами;
- г) частині активів, що залишаються після розрахунків із кредиторами за короткостроковими зобов'язаннями.

14. Характерними рисами лізингу є:

- а) короткостроковість терміну оренди;
- б) різноманітність об'єктів оренди: машини, обладнання, запаси сировини, грошові кошти і т. ін.;
- в) неможливість викупу об'єктів оренди орендарем;
- г) збереження права власності на об'єкти оренди орендодавцем до кінця угоди.

15. Рентабельність активів у відповідності із “Моделлю Дюпона” визначається:

- а) відношенням прибутку до вартості активів;
- б) добутком рентабельності реалізації продукції (продажу) і коефіцієнтом оборотності всіх активів, що використовуються;
- в) добутком рентабельності власного капіталу на його оборотність;
- г) жодної вірної відповіді.

16. Яка величина в підприємстві відповідає області катастрофічного ризику:

- а) від розрахункового прибутку до розрахункової виручки;
- б) в розмірі розрахункового прибутку;
- в) від розрахункової виручки до майнового стану;
- г) жодної вірної відповіді.

17. Фінансові ресурси, що залучаються підприємствами для формування певної частини активів з зобов'язаннями повернути їх власнику в обумовлені терміни:

- а) інвестиційний капітал;
- б) власний капітал;
- в) статутний фонд;
- г) позиковий капітал.

18. Ефект фінансового левериджу (важеля) виявляється:

- а) в підвищенні рентабельності активів підприємства за рахунок використання позикового капіталу;
- б) в підвищенні рентабельності власного капіталу за рахунок збільшення частки позикового капіталу;
- в) в підвищенні економічної рентабельності підприємства за рахунок зниження частки позикового капіталу;
- г) жодної вірної відповіді.

19. Надлишкова фінансова стійкість характеризується:

- а) зайвими запасами і резервами;
- б) неплатоспроможністю;
- в) збитковістю діяльності;
- г) жодної вірної відповіді.

20. Один з основних видів поточних фінансових планів, який містить розрахунок чистого прибутку підприємства:

- а) план грошових надходжень і виплат;
- б) план доходів і витрат;
- в) балансовий план;
- г) касовий план.

21. Методом аналізу внутрішнього середовища є метод:

- а) «Дельфі»;
- б) «розриву»;
- в) «мозкової атаки»;
- г) «сценарію».

22. Результатом формування маркетингового (ринкового) потенціалу підприємства виступає:

- а) потенційний обсяг чистого прибутку підприємства;
- б) потенційний обсяг продажів;
- в) потенційний обсяг виробництва продукції;
- г) обсяг фінансових ресурсів, авансованих в інвестиційну, фінансову і господарську діяльність підприємства.

23. До інтелектуальної власності підприємства відносять:

- а) права на користування земельними ділянками;
- б) відкладені витрати;
- в) гудвіл;
- г) об'єкти авторського права.

24. Метод дисконтованих грошових потоків доцільно використовувати, якщо:

- а) очікується, що майбутні рівні грошових потоків будуть істотно відрізнятися від поточних;
- б) можна з достатньо високою вірогідністю оцінити майбутні грошові потоки підприємства;
- в) підприємство ще не має історії господарської діяльності, тобто воно нове;
- г) прогнозовані грошові потоки є від'ємними для більшості прогнозних років.

25. Планування як пошук нових можливостей підприємства – це:

- а) тактичне планування;
- б) стратегічне планування;
- в) оперативне планування;
- г) програмне планування.

Голова комісії _____

С.О. Зубков

Кількість балів _____

(цифрами та прописом)

Екзаменатор _____

Екзаменатор _____